

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ

ΥΠΟ

ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΥΠΑΛΔΟΥ.

Ἑλλάδα μου, τί οὐράνιο φῶς εἰς τὰ βουνά σου ἐφάνη;
Ἡ αὖραις γύριω ὕμνολογοῦν, σπιθοβολάει τὸ κύμα...
Μακρυὰ ἐστὰ ξένα ἕνας νεκρὸς ἀσκόνεται ἀπ' τὸ μνηῆμα,
Καὶ ἀνθεῖ ἐτ' ἀχνό του μέτωπο μαρτυρικὸ στεφάνι.

Ἐνα καράβι καρτερεῖ, — ἄπλωσε τὰ πανιά σου·
Δέησες καὶ θρῆνοι καὶ ψάλμοι! τὸ ξόδι καταιβαίνει.
Σηλώσου σὰ βασίλισσα Ἑλλάδα ἀναστημένη,
Καὶ δέξου ἐταῖς ἀγκάλαις σου τὸν πρωτομάρτυρά σου.

Κύμα τοῦ πόντου φοβερό! μιὰ μέρα τ' ἅγιο σῶμα
Σὺ σπλαγχνικὰ ἐδέχτηκες, καὶ εἰς ξένης γῆς ἀγκάλη
Εὗρηκε δάκρυα καὶ ταφή· συνοδευσέ το πάλι
Τώρα ποῦ πάει ν' ἀναπαυθῇ στὸ πατρικὸ του χῶμα.

Νὰ, τὸ καράβι ἐκίνησε γοργά, κι' ὅθε διαβαίνει
Ἀναγαλλιάζουν ἢ στεριαῖς, ξάφνου τὰ δάση ἀνθίζουν·
Ὁ οὐρανὸς, ἢ θάλασσα κ' ἡ γῆ πανηγυρίζουν,
Τοῦ τάφου ὁ τάφος ὁμιλεῖ, ξυπνοῦν οἱ πεθαμένοι.

Στὸ βράχο, ποῦ παντέρημος τὴ θάλασσα κυττάει,
Ὅθεν ὁ Δούναβις μ' ὀρμὴ ρίχτει τὰ κύματά του,
Ὡ ποῖος προβαίνει! τὰ μακρυὰ κι' ὀλόμυρα μαλλιά του
Στ' ἀέρι κυματίζουνε, λύρα χρυσῇ βαστάει.

Φορεῖ κι' αὐτὸς μαρτυρικὸ στεφάνι, τ' ἀσκηώνει,
Τὸν θεῖον διαβάτη χαιρετᾷ καὶ χάνεται ἐτ' αἶρι·
Ὡ! πές μου ἀνδρεῖς τραγουδιστὴ, τῆς Θεσσαλίας ἀστέρι,
Ποῖα ἄκρη γῆς ἀγνώριστη τὰ κόκκαλά σου χώνει;

Καὶ τὸ καράβι προχωρεῖ· ἴσκιοι πολλοὶ προβαίνουν
Στὴ μάχη Χιὸ καὶ ἐτὰ Ψαρά, δάση, βουνὰ σκεπάζουν·
Οἱ τόσοι ἀδικοθάνατοι μὲ θαυμασμὸ κυττάζουν,
Καὶ πάλι μὲς τὸ μνημῆμά τους πέφτουνε καὶ προσμένουν.

Μόλις ἡ πρώτη σου φωνὴ ἀπελπισιάς γροικίθη
Δύστυχη Ἑλλάδα, κ' ἔτοιμο ἦτον τὸ Μέγα Θῦμα!
Σὲ βλέπω, νύχτα τρομερή· Νὰ, ἀνοίγει τ' ἅγιο Βῆμα
Νὰ πῇ ἐτὰ πέρατα τῆς γῆς ὅτι ἄδης ἐνίκηθη.

Στὸ δαρνοστόλιστο Ναὸ ὁ Πατριάρχης ἔμπαινει·
Μύριες δλότρεμες καρδιάς κτυποῦν ὀλόγυρά του·
Γαλήνη τῆς παράδεισος λάμπει ἐτὰ βλέμματά του,
Κ' ὡς ἡγεμόνας νικητῆς στὸ θρόνο του ἀναιβαίνει.

Χριστὸς ἀνέστη ξεφωνεῖ, καὶ τὴν πνοὴ γροικάει
Τοῦ μαρτυρίου ποῦ προχωρεῖ... τί θόρυβος μακρυὰ;
Φρονιάδες ἄμετροι μὲ μιὰς ὀρμῶν ἐτὴν Ἑκκλησίᾳ,
Πᾶσι βλασφήμιαις καὶ κραυγαῖς καὶ κτύπους ἀντηχάει.

Ἐπάνω σου, γενναία ψυχὴ, ρίχνεται τ' ἅγριο πλῆθος,
Ἀστράφουν ἀπὸ τὸ βροχὰν τῶν σου τὰ μαχαίρια,
Καὶ σὺ προσηύρεις γαλήνους εἰς τὰ δεσμὰ τὰ χεῖρα,
Καὶ δὲν σοῦ φεύγει ἕνα κτύπο παράπονο ἀπ' τὸ στήθος.

Ψηλάθεν ἄγγελος Θεοῦ σὰν ἀστραψὶ πετιέται
Καὶ τ' ἀερόπλαιστα φτερά ἐπάνωθ' εἰς ἀπλώνει,
Γέρνει 'ς ἐσέ κι' ἀόρατος τὴν κεφαλὴ σοῦ ζώνει
Μὲ μιὰν ἀκτῖνα ὀλόλαμπρη ὅπου ποτὲ δὲ σβίεται.

Ἐσ' εἶδες τὸ χρυσόφτερο καὶ πρὶν τὸν κόσμον ἀφήτης
Τ' ἄγρια θεριὰ λυπήθηκες τὰ αἱματοβαμμένα
Ὅπου σ' ἐπέρναν στὴν σφαγὴ, κι' ἂν τότε ἀλυσωμένα
Δὲν ἦτανε τὰ χεῖρά σου, τ' ἄσκονες νὰ εὐλογήσης.

Πέτε μου ἄγγελοι τ' οὐρανοῦ, σεῖς ποῦ μ' ὀργὴ καὶ πόνο
Τοῦ Ἁγίου παρασταθήκατε στὴν τρομερὴ ἀγωνία,
Τί ἀλαλαγμοὺς ἀκούσετε γύρω, τί θρηνηψίδι,
Ὅταν μὲ σὰς ἐπέταξε εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ θρόνο;

Μέσα στὰ σπλάχνα τῆς μητρὸς ἐσπάραξαν τὰ βρέφη,
Τὸ φῶς τοῦ ἡλίου φοβούμενα, ἢ πλάκαις τοῦ θανάτου
Ἐσείσθηκαν καὶ στεναγμοὶ ἐβγήκαν ἀπὸ κάτω,
Καὶ πάλιν τὴν Ἁγίαν Σοφίαν σκέπαταν μαῦρα νέφη.

Ἄλλ' ἀπ' τοῦ Πίνδου τὴν κορφή κραυγὴ πολέμου ἐχύθη,
Πέλαγα, διάβηκε, νησιὰ, σχίζοντας τὸν ἀέρα,
Ἀντήχησε στὸ Βόσπορο θανατερὴ φοβέρα,
Καὶ κάθε γῆς ἐλληνικὴ βροντόφων' ἀπεκρίθη.

Ἀδραξαν ὅλοι τ' ἄρματα μὲ ἀπελπισίαν κ' ἐλπίδα,
Εἰς τὴν σημαία τους ἔγραψαν, Θεὸς κ' ἐλευθερία·
Γῆ κ' οὐρανὸς ἐδέθησαν 'ς ἀχώριστη ἀρμονία,
Κ' ἡ πατρίδα ἔγινε βωμὸς, καὶ ὁ βωμὸς πατρίδα.

Κ' ἐνίκησαν· ὁ Ὑψιστος ὅπου τὴ μάχη εὐλόγα,
Κ' ἐγίόμιζαν ταῖς λαγκαδιαῖς τὰ θύματα τοῦ χάρου,
Εἰς τοῦ Τυρταίου τὰ ὀλάρφανα παιδιὰ καὶ τοῦ Πινδάρου
Ἀφῆσε τ' ἀπαρτο σπαθί, τοῦ τραγουδιοῦ τὴ φλόγα.

Ἐνίκησαν· καὶ στῶν γονιῶν τὴ γῆ τὴ ματωμένη
Ἐλευθεροὶ σὲ καρτεροῦν μὲ δάφναις εἰς τὸ χεῖρι.
Δὲν ἀγροικᾷς, Ἁγία Ψυχὴ, νὰ ὕμνολογᾷς τ' ἀέρι;
Νὰ. ἐφθασες· ἡ Ἀκρόπολις ἀγνάντια σου προβαίνει.

Ὁ Νέος ποῦ μὲ σεμνότητα βασιλικὴ καὶ χάρι
Ἐμπρὸς ἀπ' ὅλους προχωρεῖ μὲ μάτια δακρυσμένα,
Τὴν σκόνη σου ἐλαχτάρισε νὰ πάρῃ ἀπὸ τὰ ξένα
Νὰ γίνῃ εἰς γῆν ἐλληνικὴν ἱερὸ προσκυνητάρι.

Κόρη ξανθὴ ἐτὸ πλάγι του, σιμῶνει ἐτ' ἅγιο Σῶμα,
Καὶ τῆς καρδιάς τῆς οἱ παλμοὶ τ' ἀνθὴ νικοῦν τῆς νειότης,
Ἡ ἀγνὴ εὐμορφάδα τῆς ψυχῆς λάμπει ἐτὰ μέτωπό της,
Στὰ βλέμματά της, τ' οὐρανοῦ τῶν Ἀθηνῶν, τὸ χρῶμα.

Πέλαγος καὶ γῆ μὲ καρτεροῦ πατέρη κ' εἰς ἐργὴν
Γιὰ ἰδὲς, ἡ Ἑλλάδα σύσσωμη κλίνει τὸ γόνυ ἐμπρὸς σου,
Καὶ χύνει θάλασσ' ὀλοῦρα ἐπὶ δακρυκρᾶ βῆμα σου
Ναί, τὸ μαρτύριον ἐνίσταται· Ὡ! ἀσκήσαν εὐλόγησάν.

